

ՍԷԿՏ համակարգի տվյալների և «Էլեկտրոնային կենսաթոշակ» համակարգի շահառուների համադրման համար ՍԷԿՏ համակարգի հետ տվյալների փոխանակության համապատասխան ենթահամակարգում ներառվում են ոչ միայն կենսաթոշակ ստացող անձանց տվյալները, այլև՝ «Էլեկտրոնային կենսաթոշակ» համակարգում առկա բոլոր շահառուների՝ կենսաթոշակ, ծերության նպաստ, կերակրողին կորցնելու դեպքում նպաստ, հաշմանդամության նպաստ, երեխայի ծննդյան միանվագ նպաստ, մինչև երկու տարեկան երեխայի խնամքի նպաստ, մայրության նպաստ ստացող անձանց տվյալները: Ուստի քանակները զգալիորեն տարբերվում են կենսաթոշակ ստանալու իրավունք ունեցող անձանց քանակից:

Երկու համակարգերում էլ պահպանվում են բոլոր շահառուների վերաբերյալ առկա տվյալները, իսկ «Էլեկտրոնային կենսաթոշակ» համակարգում՝ ստանալու իրավունքի դադարեցման դեպքերը տարանջատվում են «Պետական կենսաթոշակների մասին» և «Պետական նպաստների մասին» ՀՀ օրենքներով սահմանված դադարեցման հիմքերով:

Արձանագրության մեջ նշված՝ երկու դեպքերի վերաբերյալ կենսաթոշակի գործում 13.02.2017թ.-ին մուտքագրված են թաղման նպաստի (դիմում 018-0965240) և կենսաթոշակառուի մահվան պատճառով չվճարված կենսաթոշակի գումարի վճարման (դիմում 018-0965651) վերաբերյալ դիմումներ: Թաղման նպաստի վճարման դիմումին կցված մահվան վկայականի համաձայն (VI ИК 784764) շահառուն մահացել է 05.02.2017թ. ՌԴ-ում: Կենսաթոշակ վճարելը դադարեցված է եղել 01.10.2015թ.-ից՝ շահառուի կողմից վերջին անգամ բանկ ներկայանալու ամսվան հաջորդող տասներկուերորդ ամսվա ընթացքում բանկ չներկայանալու և Հայաստանի Հանրապետությունում լինելու մասին հայտարարություն չստորագրելու հիմքով, իսկ 01.03.2017թ.-ից դադարեցվել է նրա կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը՝ կենսաթոշակառուի մահվան հիմքով (համապատասխան տեղեկատվությունը տրամադրվել է `canker01072018.accdb` անվանումով ֆայլի `cank_toshak` աղյուսակում): Երկրորդ կենսաթոշակի գործում 12.07.2016թ.-ին մուտքագրված են թաղման նպաստի (դիմում 080-0839652) և 13.07.2016թ.-ին՝ կենսաթոշակառուի մահվան պատճառով չվճարված կենսաթոշակի գումարի վճարման (դիմում 080-0840130) վերաբերյալ դիմումներ: Թաղման նպաստի վճարման դիմումին կցված մահվան վկայականի համաձայն (VII МКО 668897) շահառուն մահացել է 04.07.2016թ. ՌԴ-ում: Կենսաթոշակ վճարելը դադարեցված է եղել 01.06.2015թ.-ից՝ շահառուի կողմից վերջին անգամ բանկ ներկայանալու ամսվան հաջորդող տասներկուերորդ ամսվա ընթացքում բանկ չներկայանալու և Հայաստանի Հանրապետությունում լինելու մասին հայտարարություն չստորագրելու հիմքով, իսկ 01.08.2016թ.-ից դադարեցվել է նրա կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը՝

կենսաթոշակառուի մահվան հիմքով (համապատասխան տեղեկատվությունը տրամադրվել է cancer01072018.accdb անվանումով ֆայլի cank_toshak աղյուսակում):

Միաժամանակ հայտնում եմ, որ Ծառայության N ԱԲ/ԱԳԱ/29919-18 գրությամբ Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն է ուղարկվել Ազգային Անվտանգության ծառայությանը հասցեագրված գրությունը՝ *Հաշվեքննիչ պալատի կողմից ձևավորված ցանկում նշված անձանց՝ 2017 թվականի ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության սահմանը հատելու (մուտքի և ելքի) օրվա, ամսվա վերաբերյալ տեղեկատվությունը ստանալու վերաբերյալ:*

12. Անհամապատասխանություն կամ խեղաթյուրում

Բացակայում է բյուջետային ցուցանիշների պլանավորման և կանխատեսումների հաշվարկման (ակտուարական) հաստատված մեթոդաբանությունը:

Բացակայում է բյուջետային ցուցանիշների պլանավորման և կանխատեսումների հաշվարկման (ակտուարական) հաստատված մեթոդաբանությունը, որի արդյունքում.

- աշխատանքային կենսաթոշակառուների թվաքանակի ծրագրային ցուցանիշների շարունակաբար ավելացումը հանգեցրել է նրան, որ 2016թ.-ին առաջացել են 1,232,132.2 հազ. դրամ, իսկ 2017 թվականին՝ 2,727,539.0 հազ. դրամ բյուջետային ազատ միջոցներ,
- 2018 թվականի բյուջետային ֆինանսավորման հայտով 20575 աշխատանքային կենսաթոշակ ստանալու իրավունք ունեցողների կրճատումը, որը պետք է բերեր շուրջ 9.0 մլրդ դրամի խնայողության, իրականում տեղի չի ունեցել և բացակայում են այդ կրճատման կոնկրետ շահառուների ցանկերը,
- Տեղի չի ունեցել նաև աշխատանքային ստաժի տևողության կրճատում, որի արդյունքում պետք է խնայվեր շուրջ 3.0 մլրդ դրամ՝ շուրջ 350.000 տարի աշխատանքային ստաժի հաշվարկման դեպքերի նվազեցմամբ պայմանավորված:

Առաջարկ

Մշակել և հաստատել ՀՀ պետական բյուջեի պլանավորման հստակ ցուցանիշներ և հաշվարկման մեթոդաբանություն, այդ թվում հիմնված կանխատեսելի (ակտուարական) հաշվարկների վրա:

Ղեկավարության արձագանք

Ինչպես հայտնել ենք նախորդիվ՝ Հաշվեքննիչ պալատին ուղղված 2018 թվականի նոյեմբերի 22-ի N ԱԲ/ԿԲ-1/28093-18 գրությամբ, Ծառայության միջոցով իրականացվող ծրագրերի ծախսերի հաշվարկման համար հիմք է ընդունվում ոչ թե փաստացի դրամական վճար ստացողների թվաքանակը, այլ՝ դրամական վճարներ (կենսաթոշակ, նպաստ և այլն) ստանալու իրավունք ունեցող անձանց թվաքանակի վերաբերյալ պետական կենսաթոշակային համակարգի տվյալների շտեմարանում առկա տեղեկատվությունը: Միաժամանակ հայտնում են, որ պլանավորված և փաստացի վճարված գումարների տարբերությունն ամբողջությամբ տնօրինում է պետական բյուջեն:

2018թ. բյուջեով նախատեսվում էր իրականացնել պետական կենսաթոշակային համակարգի տվյալների շտեմարանում հաշվառված՝ աշխատանքային կենսաթոշակի իրավունք ստացած անձանց կրճատում (14087 շահառու)՝ հաշմանդամության սահմանման չափորոշիչների խստացման, կրկնակի կենսաթոշակ ստացողների բացահայտման և նրանց կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարեցնելու, աշխատանքային ստաժերի գույքագրմամբ՝ ստաժերի միջինացված տևողության կրճատմանն ուղղված միջոցառումների արդյունքում: Հարկ է նկատի ունենալ, որ Ծառայության իրավասություններից բխող, վերը նշված միջոցառումներն իրականացվել են վարչարարության խստացման միջոցով, ինչը չի ենթադրել իրավական ակտերում փոփոխություններ կատարելու անհրաժեշտությունը:

Սակայն ընթացիկ տարվա ընթացքում կանխատեսվող թվաքանակի և չհիմնավորված փաստաթղթերի հիման վրա աշխատանքային ստաժի հաշվարկման կապակցությամբ առկա ռիսկերի նվազեցումը նախատեսված չափով չիրականացավ, որի արդյունքում անհրաժեշտություն առաջացավ 2018 թվականի պետական բյուջեի միջոցների հաշվին Ծառայության միջոցով իրականացվող մի շարք ծրագրերի գծով կատարել վերաբաշխում: Նշվածի արդյունքում՝ ՀՀ կառավարության 2018 թվականի նոյեմբերի 15-ի N 1314-Ն որոշման համաձայն՝ ՀՀ կառավարության պահուստային ֆոնդի հաշվին Ծառայությանը հատկացվեց 6,626,516.1 հազար դրամ գումար, այդ թվում՝ «Սպայական անձնակազմի և նրանց ընտանիքների անդամների կենսաթոշակներ», «Աշխատանքային կենսաթոշակներ», «Ծերության, հաշմանդամության, կերակրողին կորցնելու դեպքում սոցիալական նպաստներ», «ՀՀ օրենքով նշանակված կենսաթոշակներ», «Ձուկված՝ հետմահու Հայաստանի ազգային հերոսների և Մարտական խաչ շքանշանով պարգևատրված անձի ընտանիքի անդամներին տրվող պարգևավճար», «Մայրության նպաստի վճարում», «Երեխայի ծննդյան միանվագ նպաստ», և այլ ծրագրերի գծով:

13. Անհամապատասխանություն կամ խեղաթյուրում

«Հայփոստ» ՓԲԸ-ին միջնորդավճար է տրամադրվել վճարված կենսաթոշակի գումարի 1%-ի չափով՝ առանց համապատասխան հաշվարկ-հիմնավորման

«Հայփոստ» ՓԲԸ-ի միջև 2010 թվականի դեկտեմբերի 29-ին կնքված «Կենսաթոշակների վճարման ծառայությունների մատուցման» պայմանագրի, «Հայփոստ» ՓԲԸ-ին միջնորդավճար է տրամադրվել վճարված կենսաթոշակի գումարի 1%-ի չափով՝ առանց համապատասխան հաշվարկ-հիմնավորման: Արդյունքում, «Հայփոստ» ՓԲ ընկերությանը մեկ

կենսաթոշակառուի համար մատուցված ծառայությունների դիմաց պետ. բյուջեի միջոցների հաշվին կատարված վճարումները 12.7 անգամ ավելի ծախսատար են եղել (1,506,499.6 հազ. դրամ), քան բանկերի կողմից մատուցված ծառայությունների դիմաց վճարումները (80,544.0 հազ. դրամ):

Առաջարկ

Ուսումնասիրել շահառուներին բանկերի միջոցով վճարումների հնարավորությունը՝ ըստ տարածաշրջաններում բանկային ծառայությունների բաշխվածության:

Ղեկավարության արձագանք

Արձագանք չի ներկայացվել:

14. Անհամապատասխանություն կամ խեղաթյուրում

2017թ-ի ընթացքում Մոնիթորինգի վարչության կողմից չի կատարվել Ծառայության որևէ տարածքային ստորաբաժանման կողմից իրականացված աշխատանքների ամբողջական վերլուծություն և գնահատում, ինչպես նաև ստուգումներ չեն կատարվել վճարման ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններում («Հայփոստ» և բանկեր): Մինչդեռ, ըստ կանոնադրության 11-րդ կետի, վարչության հիմնական խնդիրներն են՝ վերլուծությունների և մոնիթորինգի միջոցով

տարածքային ստորաբաժանումների աշխատանքների ամբողջական գնահատումը և մոնիթորինգի իրականացումը նաև վճարման ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններում: Բացի դա, մոնիթորինգի վարչության կանոնադրության 4-րդ